

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatelky: **volební strana STAČILO!, koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální**
zastoupená advokátem JUDr. Sergeyem Zaripovem, LL.M.
sídlem Václavské náměstí 775/8, Praha 1

a

účastníků: 1) **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2

2) **R. Š.**
bytem X

3) **MDDr. D. Š.**
bytem X

za účasti osoby na řízení zúčastněné: **volební strana Starostové pro Liberecký kraj**

o návrhu na neplatnost volby kandidáta ve volbách do zastupitelstva Libereckého kraje
konaných
ve dnech 20. a 21. 9. 2024,

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba na řízení zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem podle § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, doručeným soudu dne 4. 10. 2024 se navrhovatelka domáhala vyslovení neplatnosti volby kandidátů do Zastupitelstva Libereckého kraje, a to buď všech kandidátů, nebo účastnic 2) a 3), eventuálně neplatnosti těchto voleb jako takových. Žádala, aby soud přepočel hlasy ve všech volebních okrscích, popřípadě alespoň v těch, v nichž navrhovatelka obdržela pět či méně hlasů.
2. Svůj návrh navrhovatelka odůvodnila tím, že při přepočtu odevzdaných hlasů došlo k závažným pochybením, která měla za následek vykazání nesprávného počtu hlasů ve vztahu

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

k navrhovatelce či konkrétním kandidátům kandidujícím na kandidátní listině č. 77. Navrhovatelce přitom k zisku dvou mandátů ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje chybělo pouhých osm hlasů. Pochybení, ke kterým došlo, představují hrubé porušení volebního zákona a byla způsobilá zásadně ovlivnit výsledky voleb do Zastupitelstva Libereckého kraje.

3. Navrhovatelka doložila sedm čestných prohlášení, která dle jejího přesvědčení představují dostatečný důvod k vyvolání pochybností o správnosti vyhlášeného výsledku voleb.
4. Konkrétně se jednalo o čestné prohlášení K. M., který uvedl, že ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024, v obci Kacanovy, ve volebním okrsku č. 1, odevzdal svůj hlas ve prospěch kandidátní listiny č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS, přičemž z webu volby.cz vyplývá, že jeho hlas nebyl vůbec evidován.
5. Dále čestné prohlášení Mgr. D. L., která uvedla, že ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024, v Liberci, ve volebním okrsku č. 61, odevzdala svůj preferenční hlas mimo jiné i ve prospěch kandidátky č. 10 - Sieberová Lucie, kandidující na kandidátní listině č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS. Mgr. Dana Lysáková také prohlásila, že stejným způsobem hlasoval i J. F..
6. J. F. ve svém čestném prohlášení uvedl, že se dne 21. 9. 2024 zúčastnil voleb do Zastupitelstva Libereckého kraje. Odvolil v Liberci, okrsková volební komise č. 61 (přenosná urna). Uvedl, že vepsal celkem čtyři preferenční hlasy ve prospěch kandidátů č. 3 - Mackovík Stanislav Bc. NBA, č. 4 - Bečičková Jana Bc., č. 10 - Sieberová Lucie, č. 16 - Krejchich Zdeněk, kandidujících na kandidátní listině č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS. Dále konstatoval, že současně s ním volila Mgr. L., přičemž oba shodně odevzdali preferenční hlas kandidátce č. 10 - Sieberová Lucie. Podle veřejně dostupných výsledků však byl ve prospěch kandidátky č. 10 zaevidován pouze jeden preferenční hlas.
7. Dle čestného prohlášení J. S., odevzdal tento ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024, v Liberci, ve volebním okrsku č. 60, svůj preferenční hlas ve prospěch kandidátů č. 8 - Tita Miloš Ing., č. 13 - Svobodová Alena doc. PhDr. CSc. a č. 39 - Nedvědová Marie JUDr., kandidujících na kandidátní listině č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS. Podle veřejně dostupných výsledků nebyl ve prospěch kandidátky č. 13 zaevidován žádný preferenční hlas.
8. Dále čestné prohlášení Z. R. a čestné prohlášení J. R., kteří shodně prohlásili, že ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024, v obci Křižany, ve volením okrsku č. 2, odevzdali svůj preferenční hlas ve prospěch kandidáta č. 3 -Mackovík Stanislav Bc. NBA, kandidujícího na kandidátní listině č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS. Podle veřejně dostupných výsledků nebyl ve prospěch kandidáta č. 3 zaevidován žádný preferenční hlas.
9. Konečně čestné prohlášení M. O., která uvedla, že ve volbách do Zastupitelstva Libereckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024, v obci Křižany, ve volebním okrsku č. 1 odevzdala svůj preferenční hlas ve prospěch kandidátky č. 4 - Bečičková Jana Bc., kandidující na kandidátní listině č. 77 - STAČILO!, koalice KSČM a ČSNS. Dle veřejně dostupných výsledků nebyl ve prospěch kandidátky č. 4 zaevidován žádný preferenční hlas.

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

10. Nad rámec výše uvedeného navrhovatelka uvedla, že na základě množství podnětů, které obdržela od své členské základny, je přesvědčen o tom, že k obdobným pochybením docházelo i v dalších okrscích, kde jsou ve prospěch navrhovatelky evidovány nulové či minimální počty hlasů, a že tyto hlasy nebyly řádně započítány a zaevidovány. Dle navrhovatelky se lze proto důvodně domnívat, že v důsledku rozsáhlého systémového pochybení jsou výsledky voleb do Zastupitelstva Libereckého kraje značně zkreslené a neodpovídají vůli voličů.
11. V písemném vyjádření k návrhu Krajský úřad Libereckého kraje (dále jen „krajský úřad“) zdůraznil povinnost pověřených obecních úřadů zajistit a provést školení členů okrskových volebních komisí k zásadám hlasování a povinnost Českého statistického úřadu provést školení členů okrskových volebních komisí k systému zjišťování a zpracování výsledků hlasování, a to pro osoby, jejichž účast je povinná. Taková školení řádně proběhla. Krajský úřad dále poukázal na § 17 odst. 2 zákona č. 130/2000 S., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“), dle něhož je právem každé politické strany, politického hnutí a koalice, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva kraje, tedy i koalice STAČILO! delegovat jednoho člena a jednoho náhradníka do okreskové volební komise v každém okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Krajský úřad u Obecního úřadu Kacanovy, Obecního úřadu Křižany a u Magistrátu města Liberec telefonicky ověřil, že koalice STAČILO! v žádném z okrsků uvedených v předložených čestných prohlášeních nevyužila svého práva delegovat své zástupce do okrskových volebních komisí. Krajský úřad nesouhlasil s tvrzením navrhovatelky, že jí pro dosažení zisku 5 % z celkového počtu platných hlasů v Libereckém kraji stačilo získat osm hlasů. Odkázal na písemné vyjádření Mgr. J. S., vedoucí oddělení zpracování výsledků voleb, Český statistický úřad, ze dne 8. 10. 2024, dle něhož by navrhovatelka musela získat navíc nikoliv osm, ale devět platných hlasů. Krajský úřad dále konstatoval, že údajný problém s nezapočítáním preferenčních hlasů nemá žádný dopad na případné získání mandátu volební strany v Zastupitelstvu Libereckého kraje. Ani údajné nezapočítání hlasů pana K. M. pro navrhovatelku ve volebním okrsku č. 1 Kacanovy by nemělo zásadní vliv na výsledek voleb vzhledem k celkovému počtu chybějících hlasů ve prospěch navrhovatelky pro naplnění kvóra alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v Libereckém kraji. Závěrem krajský úřad zdůraznil, že nebyla podána žádná stížnost na organizačně-technické zabezpečení voleb ani stížnost související se zpracováním výsledků hlasování na úrovni některého okrsku.
12. Účastník řízení R. Š. v písemném vyjádření k návrhu uvedla, že tvrzení navrhovatelky o rozsáhlých systémových pochybeních nebyla nijak podložena, a navrhovatelka nebyla ani schopna předložit správné matematické výpočty, kolik hlasů jí mělo chybět pro získání zákonné hranice 5 % platných hlasů. Mandát obdržený od voličů může být zpochybněn jen na základě konkrétních tvrzení doložených významným počtem indicií o porušení volebních pravidel.
13. Účastník řízení MDDr. D. Š. se k věci nevyjádřila.
14. Jako osobu na řízení zúčastněnou soud přibral politické hnutí Starostové pro Liberecký kraj, za niž jeden z kandidátů, jehož volba byla napadena (R. Š.), získal svůj mandát a která k věci poskytla své vyjádření. Osoba na řízení zúčastněná odkázala na § 53 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, dle něhož může návrh na neplatnost volby kandidáta podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta. K naplnění těchto podmínek dle osoby na řízení zúčastněné

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

nedošlo. Osoba zúčastněná na řízení zdůraznila, že tvrzení o absenci pouhých osmi hlasů pro naplnění podmínek zákona k získání dvou mandátů je nesprávné a neodpovídá požadavkům volebního zákona upravujícím získání mandátu. Navrhovatelka také předložila pouze jedno čestné prohlášení o údajném nezapočítání hlasu voliče v její prospěch. Dalších šest případů se týkalo údajného nesprávného započítání preferenčních hlasů u jednotlivých kandidátů. Nesrovnalost v jediném hlasu odevzdaném pro navrhovatelku nemůže zvrátit výsledek voleb ani vyvolat důvodné pochybnosti o legitimitě voleb. Případně nesprávně započtené preferenční hlasy mohou mít dopad pouze na přednostní získání mandátu, nemohou však změnit celkový počet hlasů obdržných ve volbách navrhovatelkou. Tvrzení navrhovatelky o tom, že lze důvodně předpokládat, že k obdobným pochybením docházelo i v dalších okrscích, je dle osoby na řízení zúčastněné ryze účelové a nepodložené. Závěrem osoba na řízení zúčastněná poukázala na absolutní nepodloženost tvrzení, že v rozporu se zákonem proběhly samotné volby.

15. Zdejší soud návrh zamítl usnesením ze dne 22. 10. 2024, č. j. 64 A 5/2024-100. Dospěl k závěru, že předložená čestná prohlášení nepředstavují dostatečně významnou indicii způsobitou vyvrátit presumpci správnosti vyhlášených výsledků voleb. Jen jedno z čestných prohlášení se týkalo nezohledněného hlasu, ostatní se zmiňovala o preferenčních hlasech. Zdejší soud též poukázal na zásadní roli okrskových volebních komisí při zajišťování zákonného průběhu hlasování a zjišťování výsledků voleb. Navrhovatelka do komisí ve volebních okrscích, jichž se čestná prohlášení týkala, členy nedelegovala, a ztížila si tak své postavení co do možnosti přesvědčivě tvrdit konkrétní porušení volebního zákona. I kdyby se prokázala všechna pochybení dle čestných prohlášení, nemělo by to vliv na celkový výsledek voleb. Tvrzení o pochybeních v dalších okrscích navrhovatelka nijak nedoložila.
16. Ústavní soud nálezem ze dne 11. 12. 2024, sp. zn. I. ÚS 2931/24, citované usnesení zdejšího soudu zrušil. Uvedl, že souhlasí se zdejším soudem v tom, že čestná prohlášení nemohla být podkladem pro přepočítání hlasů ve všech okrscích v Libereckém kraji ani v těch, ve kterých navrhovatelka získala pět a méně hlasů. Ve vztahu k výsledkům z těchto okrsků totiž nemají žádnou vypovídací hodnotu. Dle Ústavního soudu však předložená čestná prohlášení byla dostatečným důvodem pro přezkum volební dokumentace z těchto volebních okrsků, jichž se přímo týkala, neboť s ohledem na nízký počet hlasů, jež navrhovatelce stačily k překonání pětiprocentní volební klauzule, nebylo možné dopředu vyloučit, že by tento přezkum nemohl vést k vyhovění volební stížnosti. Čestná prohlášení neměla prokázat právě jen ta konkrétní pochybení v nich uvedená, nýbrž doložit, že volební komise v daných okrscích nepostupovaly při sčítání hlasů správně, přičemž skutečný rozsah jejich pochybení měl být předmětem přezkumu ze strany krajského soudu (jinými slovy, chybovala-li komise při započítání jednoho hlasu, mohla chybovat i při započítání jiných, a podobně nezapočtení přednostního hlasu mohlo být způsobeno tím, že sám hlas pro stěžovatelku nebyl započten).
17. Zdejší soud postupoval v intencích nálezu Ústavního soudu a vyžádal si volební dokumentaci z volebních okrsků, jichž se navrhovatelkou předložená čestná prohlášení týkala.
18. V případě volebního okrsku Kacanovy bylo namítáno, že nebyl ve prospěch navrhovatelky započítán hlas pana K. M. Z veřejně dostupných zdrojů vyplývá, že v tomto volebním okrsku skutečně nebyl pro navrhovatelku žádný hlas evidován. Soud z volební dokumentace zjistil, že v obci Kacanovy bylo všech 75 odevzdaných hlasů platných a dle protokolu obsahujících součty odevzdaných hlasů jednotlivým stranám nezískala navrhovatelka žádný hlas, zároveň strana Zelení pro kraj měla získat hlasů 5. Po přepočtení hlasů však vyšlo najevo, že Strana zelení pro

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

kraj obdržela hlasy pouze 2 a navrhovatelka hlasy 3. Hlasy pro navrhovatelku byly přitom vloženy mezi hlasy strany Zelení pro kraj. V prázdných obálkách se žádný další hlasovací lístek nenacházel. V tomto volebním okrsku soud tedy zjistil pochybení při sčítání hlasů.

19. Co se týče volebního okrsku Liberec č. 61, navrhovatelka namítala, že nebyl zohledněn preferenční hlas u kandidátky Lucie Sieberové, kandidující na její kandidátní listině. Tento závěr dovozovala ze dvou čestných prohlášení, podle nichž měla uvedená kandidátka obdržet minimálně dva preferenční hlasy. Dle volební dokumentace byl ve prospěch této kandidátky započten toliko jeden preferenční hlas. I soud zjistil, že pouze jediný volební lístek z celkem 8 odevzdaných ve prospěch navrhovatelky obsahoval preferenční hlas pro zmíněnou kandidátku. Po přepočítání jednotlivých hlasů získaných volebními stranami v tomto okrsku pak bylo potvrzeno, že oficiálně deklarované výsledky odpovídají skutečnosti. Mezi neplatnými hlasy také nefiguroval žádný hlas pro navrhovatelku. Jeden hlas ze čtyř odevzdaných neplatných hlasů obsahoval dva volební lístky, jeden pro volební stranu Starostové pro Liberecký kraj a druhý pro koalici SPOLU pro LBK (ODS, TOP 09, KDU-ČSL). Ostatní neplatné hlasy představovaly tři prázdné obálky. Soud i v tomto případě zkontroloval všechny předložené volební obálky, v nichž další nezapočítané hlasy neobjevil.
20. Totéž lze konstatovat i ve vztahu k volebnímu okrsku Liberec č. 60. Zde navrhovatelka namítala nezohlednění preferenčního hlasu ve prospěch kandidátky Doc. PhDr. Aleny Svobodové, CSc., kandidující na kandidátní listině navrhovatelky. Dle volební dokumentace i zjištění soudu v tomto volebním okrsku nebyly odevzdány žádné neplatné hlasy. Počet odevzdaných úředních obálek souhlasil s počtem platných odevzdaných hlasů. Hlasovací lístky byly sečteny správně, a to jak ve vztahu k navrhovatelce, tak k ostatním kandidujícím stranám. Soud zároveň zkontroloval, že se v předložených obálkách omylem nenachází nezapočítané hlasy. Z čestného prohlášení přiloženého k návrhu přitom vyplývalo, že hlasovací lístek užitý při volbě panem J. S. obsahoval preferenční hlas ve prospěch kandidátů č. 8 - Tita Miloš Ing., č. 13 - Svobodová Alena Doc. PhDr. CSc., a č. 39 - Nedvědová Marie JUDr. Takový hlasovací lístek však nebyl nalezen. Z 16 hlasovacích lístků započtených ve prospěch navrhovatelky neobsahoval žádný preferenční hlas ve prospěch kandidátky Doc. PhDr. Aleny Svobodové, CSc. Indicie předkládaná navrhovatelkou se v tomto volebním okrsku stejně jako ve volebním okrsku Liberec č. 61 nepotvrdila.
21. Ve vztahu k volebnímu okrsku Křižany č. 2 navrhovatelka namítala nezapočtení preferenčního hlasu ve prospěch kandidáta č. 3 - Mackovík Stanislav Bc. MBA, kandidujícího na kandidátní listině navrhovatelky. Na žádném z 5 hlasů, které navrhovatelka obdržela, nebyl tento preferenční hlas vyznačen. Hlasy odevzdané pro navrhovatelku i ostatní kandidující strany přitom souhlasily s tím, co deklarovala okrsková volební komise ve volební dokumentaci. Soud i v tomto případě zkontroloval předložené volební obálky, v nichž další nezapočítané hlasy neobjevil. Soud však zjistil nesrovnalosti v počtu odevzdaných obálek. Podle volební dokumentace bylo odevzdáno 110 obálek a 105 platných hlasů. Dle zjištění soudu bylo přitom ve složce nadepsané „*odevzdané úřední obálky*“ 108 obálek. V obálce pro neplatné hlasy byly nalezeny 2 úřední obálky, dva rozpuštěné hlasovací lístky strany č. 39 ANO 2011 a pokyny, jak volit do zastupitelstev krajů. Jediné rozumné vysvětlení zjištěné nesrovnalosti je podle soudu to, že zbývající 3 úřední obálky, které představují rozdíl mezi 105 platnými hlasy a 108 odevzdanými úředními obálkami, byly prázdné a měly být zařazené do obálky pro neplatné hlasy a jako takové také řádně označeny.

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

22. Ve volebním okrsku Křižany č. 1 navrhovatelka namítala, že nebyl započítán preferenční hlas ve prospěch kandidátky č. 4 - Bečičková Jana Bc., kandidující na kandidátní listině navrhovatelky. Dle volební dokumentace preferenční hlas pro zmíněnou kandidátku odevzdán nebyl. Soud jej pak nenalezl ani v odevzdaných hlasovacích lístcích. Podle volební dokumentace bylo započítáno ve prospěch navrhovatelky celkem 9 hlasů. Soud ovšem napočítal odevzdaných hlasů ve prospěch navrhovatelky 10. Hlasy odevzdané pro ostatní kandidující strany souhlasily s tím, co deklarovala okrsková volební komise ve volební dokumentaci. I v tomto případě byly zkontrolovány předložené volební obálky, v nichž další nezapočítané hlasy objeveny nebyly. Kromě pochybení při sčítání hlasů zjistil soud v tomto volebním okrsku pochybení i při nakládání s úředními obálkami. Podle volební dokumentace bylo odevzdáno 242 obálek a 231 platných hlasů. Dle zjištění soudu bylo platných hlasů odevzdáno 232. V obálce pro neplatné hlasy byly nalezeny pouze dva sešité hlasovací lístky strany č. 39 ANO 2011 a č. 87 Starostové pro Liberecký kraj a zároveň celá sešitá sada hlasovacích lístků včetně návodů, žádné úřední obálky v obálce pro neplatné hlasy nebyly. Bylo-li 232 hlasů platných, 2 neplatné, pak do počtu 242 úředních obálek ještě 8 hlasů (zřejmě neplatných) chybí.
23. Ačkoli daná zjištění nevrhají zcela lichotivé světlo na práci okrskových komisí v obci Kacanovy a Křižany, soud neshledal, že by chyby při sčítání hlasů byly zjevně úmyslného či systémového rázu. Soud neměl žádný důvod domnívat se, že pochybení okrskových komisí při sčítání hlasů bylo způsobeno něčím jiným než prostou nepozorností a nedůsledností. Zjištěné odchylky proto považuje za důsledek lidského selhání, nikoliv za systémový problém.
24. Ve vztahu k dalším nedostatkům předložené dokumentace lze zmínit zejména označování neplatných hlasů. Z protokolů jednotlivých okrskových volebních komisí je možné zjistit pouze počet odevzdaných obálek, počet odevzdaných hlasů a jejich rozdělení mezi jednotlivé kandidáty. Chybí však označení počtu neplatných hlasů i jakákoliv dokumentace vysvětlující důvody neplatnosti jednotlivých hlasů. V tomto směru se jednotlivé komise lišily i v nakládání s prázdnými obálkami bez vloženého lístku pro některého z kandidátů. Tento problém vyvstal zejména ve volebních okrscích Křižany č. 1 a Křižany č. 2. I když nedostatky v nakládání s úředními obálkami ztížily možnost přezkumu volebních výsledků v daných volebních okrscích, nevyloučily jej. Ve volebním okrsku Křižany č. 2 lze podle soudu zjištěné nesrovnalosti rozumně vysvětlit (viz bod 21 tohoto usnesení). Pokud jde o volební okrsek Křižany č. 1, i kdyby soud čistě teoreticky připustil, že v tomto volebním okrsku měla navrhovatelka obdržet navíc 2 hlasy (kromě objektivně zjištěného hlasu způsobeného chybným sčítáním i hlas M. O. s preferenčním hlasem ve prospěch Bc. Jany Bečičkové), nemělo by to vliv na složení krajského zastupitelského sboru, protože se třemi hlasy, které měla navrhovatelka obdržet v obci Kacanovy, by zjištěný rozdíl činil 5 nikoliv 9 hlasů. Na tomto místě je však třeba zdůraznit, že v dalších zkoumaných volebních okrscích se žádné tvrzení o nesprávném započítání preferenčního hlasu odpovídající čestným prohlášením předloženým navrhovatelkou nepotvrdilo. Soud neměl žádný důvod se domnívat, že by shora zmíněné nedostatky v předložené volební dokumentaci byly způsobeny jakýmkoliv záměrným jednáním či dokonce snahou o manipulaci s výsledky voleb.
25. Také z důvodu, že konstatovaná pochybení nepředstavují nic, s čím by se správní soudy dosud nesetkaly (srov. např. bod [23] usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2014, č. j. Vol 14/2014-43, body [23] a násl. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47), a neodlišují tak nynější volby do Zastupitelstva Libereckého kraje systémově od jiných dosud proběhlých voleb, nepovažoval soud za potřebné přistoupit k

širšímu přepočtu odevzdaných hlasů, resp. k zahrnutí více (či dokonce všech) volebních okrsků do přepočtu, jak navrhovatelka navrhovala. I pokud je, jako v posuzovaném případě zjištěné, že v některém volebním okrsku došlo k vadám při sčítání hlasů, nemůže to znamenat automatické zpochybnění práce všech okrskových volebních komisí v celém volebním kraji (viz již citovaný bod [40] usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 58/2017-187 či bod [17] usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2013, č. j. Vol 120/2013-42). Obecně se presumuje správnost volebních výsledků. Je na tom, kdo tvrdí, že tomu je jinak, aby předložil alespoň významnou indicii o tom, že tomu tak není. Navrhovatelka však žádnou významnou indicii o tom, že by okrskové volební komise zásadním způsobem chybovaly i v dalších okrscích, nepředložila, což ostatně konstatoval i Ústavní soud ve svém zrušujícím usnesení. Soud se tak v rámci přepočtu držel jen v rámci těch indicií, které se objevily v argumentaci navrhovatelky.

26. Soud nemohl vyhovět žádosti navrhovatelky ze dne 17. 12. 2024 o poskytnutí lhůty 30 kalendářních dnů za účelem označení a doplnění dalších možných důkazů, o nichž se měla v mezidobí dozvědět, ani další její žádosti ze dne 3. 1. 2025 o prodloužení lhůty pro doplnění dokazování znaleckým posudkem, který měla navrhovatelka dle svého tvrzení bezprostředně po oznámení výsledků voleb zadat a který avizovala předložit v nejbližších dnech.
27. Dle § 53 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů lze návrh na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb. Podle § 61 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev krajů je lhůta určena podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Podle odst. 4 téhož ustanovení lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.
28. Ve volebním soudnictví se projevuje zásada koncentrace řízení. Lhůta k podání návrhu se vztahuje nejen na návrh samotný, ale též na uvedení všech skutkových nebo právních důvodů, z nichž shledává navrhovatel volby neplatnými. V usnesení č. j. Vol 13/2004-91, č. 472/2005 Sb. NSS v této souvislosti Nejvyšší správní soud vyložil: *„Návrh není tvořen pouze procesním nárokem, tedy uvedením toho, čeho se navrhovatel domáhá, ale též tvrzením důvodů, z nichž se domáhá určitého soudního výroku. Návrh na rozhodnutí ve věci a k němu vedoucí skutkové anebo právní důvody tvoří jeden celek. Z této příčiny Nejvyšší správní soud nepřiblížil k tvrzením obsaženým v doplnění návrhu, které měly povahu nových skutečností, a nepřistoupil ani k provádění dokazování připojenými přílohami. Tento závěr vyplývá i ze zcela specifické povahy volebního soudnictví, které je svázáno přísnými lhůtami, v nichž musí soud rozhodnout a své rozhodnutí v úplném znění vyvěsit na úřední desce ... S ohledem na tuto teleologickou redukci, princip rovnosti, povahu volebního soudnictví, jakož i jednotu procesního nároku s důvody, z nichž povstává, má Nejvyšší správní soud za to, že po lhůtě stanovené pro podání návrhu již novoty přípustné nejsou.“* Účastníci tedy nemají možnost reagovat příslušnými procesními návrhy na vývoj řízení. Řízení před Ústavním soudem nemůže vést k prolomení přísných lhůt, jimiž je volební soudnictví ovládáno. Připuštění dalších důkazů, které se navrhovatelka snaží obstarat zjevně v reakci na nález Ústavního soudu, by vedlo k popření samotné podstaty volebního soudnictví. V návrhu ze dne 4. 10. 2024 ani v žádném dalším podání navrhovatelky se tvrzení o tom, že by navrhovatelka zadala vypracování znaleckého posudku, který by měl analyzovat volební výsledky s cílem objasnit případné nesrovnalosti, neobjevilo (pozn. soudu: poprvé se toto tvrzení objevilo až v žádosti ze dne 3. 1. 2025). Návrh obsahoval dostatečně konkrétní a čestnými prohlášeními podložená tvrzení ve vztahu k pěti volebním okrskům. Volební

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.

dokumentaci z těchto pěti volebních okrsků soud na pokyn Ústavního soudu zkontroloval a hlasy odevzdané pro jednotlivé kandidující strany přepočítal. Nové důkazní návrhy by nesměřovaly k prokázání dosud neprokázaných ale v návrhu včas uvedených konkrétních tvrzení, ale de facto by se jednalo o rozšíření volebního návrhu o tvrzení nová, vztahující se k dalším okrskům, ohledně nichž však navrhovatelka v zákonné lhůtě pro podání návrhu ničeho konkrétního neuvedla ani nedoložila.

29. Volební soudnictví také nezná absolutní vady volebního řízení, tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, hlasování či volby kandidáta. Všechny možné vady a pochybení je třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek volebního procesu, a to podle principu proporcionality (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Základními předpoklady pro vyhovění volební stížnosti je: 1) protizákonnost, tj. porušení některých ustanovení zákona upravujícího volební proces; 2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno a 3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat vyhlášený výsledek voleb (blíže viz usnesení č. j. Vol 67/2010-47, nebo usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS). Zmíněný třetí bod algoritmu byl však zpřísněn novelou volebních zákonů, provedenou zákonem č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, která nově požaduje, aby se již nejednalo o pouhou potencialitu ovlivnění výsledku voleb, ale aby se jednalo o hrubé porušení zákona, které výsledek voleb skutečně ovlivnilo (podrobněji ke shrnutí stávající judikatury i provedené změny viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33, č. 3717/2018 Sb. NSS).
30. Třetí bod uvedeného algoritmu v posuzované věci splněn nebyl, neboť soud po kontrole volební dokumentace ve volebních okrscích označených Ústavním soudem nenalezl 9 hlasů, které navrhovatelka potřebovala k překonání pětiprocentní volební klauzule. Soud proto neshledal návrh důvodným.
31. Ačkoliv návrh nebyl shledán důvodným, lze jej ve světle pochybení okrskových volebních komisí v obci Kacanovy a Křižany považovat za legitimně podaný. Svědomitější práce volebních komisí by eliminovala nutnost podávání obdobných návrhů či jejich podrobnějšího přezkoumávání.
32. Výrok II. o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Na výrok III. o nákladech osoby zúčastněné je třeba vztáhnout § 93 odst. 4 s. ř. s. analogicky. Zatímco účastníci řízení obecně mají právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), osobám zúčastněným na řízení právo na náhradu nákladů náleží jen výjimečně, pokud jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jim soud uložil. Ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. je odůvodněno zvýšeným veřejným zájmem na přezkumu zákonnosti ve věcech voleb, případně referenda. V těchto řízeních ustupuje do pozadí ochrana veřejných subjektivních práv, a naopak vystupuje do popředí právě uvedený veřejný zájem. Bylo by proto zcela proti smyslu tohoto ustanovení, aby neměli právo na náhradu nákladů řízení účastníci, kterým obecně náleží, ale toto právo by mohlo náležet, osobám zúčastněným na řízení, u nichž je jejich hrazení naopak výjimkou (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2018, č. j. Vol 76/2018-105).

33. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu, právní moci nabývá dnem vyvěšení dle § 93 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí nejsou podle § 104 odst. 1 s. ř. s. opravné prostředky přípustné.

Liberec dne 6. ledna 2025

Mgr. Karolína Tylová, LL.M. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. F.